

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 -2020 г.)

Стратегически и цели	Дейности	Отговорни институции	Срок за изпълнение	Финансиране		Индикатори			
				Размер	Източници	мерна единица	базова стойност	междина стойност (до 2017 г. вкл.)	целева стойност
1. Пълноценна социализация на децата и учениците от етническите малцинства	1.1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства – в региони със смесено по етнически признак население	МОН и РИО; ДГ и училища; Общини	2015 – 2020 г., (ежегодно)	До 15 хил. лв. ежегодно	Бюджет на МОН; бюджети на общините, делегираните бюджети на училищата и детските градини	Брой проведени кампании	0	3	6
	1.2. Осигуряване на координационен механизъм между заинтересованите страни за провеждане на интеграционни политики	МОН и РИО; общини; детски градини; училища	До 3 месеца след приемането на Стратегията и Плана	Не е необходимо финансиране	-	Брой разработен координационен механизъм	0	1	1
	1.3. Изграждане на електронна платформа, базирана на сървър на МОН, за набиране и популяризиране на добър опит от заинтересованите страни по разработване и прилагане на политики и мерки в областта на образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.	МОН и РИО; ДГ и училища; Училищни настоятелства; НПО	До 12 месеца след приемане на Стратегията и Плана	До 2000 лв.	Бюджет на МОН	Брой електронни платформи	0	1	1

1.4. Формиране на родителски клубове и училищни настоятелства с участието на родители от етническите малцинства	Детски градини; Училища,	Ежегодно през учебната година	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ	ЦОИДУЕМ	Брой родителски клубове / настоятелства с участието на родители	200	500	800
1.5. Работа със семейството за разясняване на ползите от интегрираното образование	МОН	Ежегодно	По проекти, финансирани от ОП НОИР ЦОИДУЕМ	ОП НОИР, ЦОИДУЕМ	Брой проекти, изпълняващи дейности за работа със семейството	60	80	140
1.6. Работа с училищни настоятелства и родителски сдружения за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етнически групи	РИО; Общини; детски градини; училища; училищно настоятелство; НПО	Ежегодно през учебната година	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ и ОП НОИР	ОП НОИР, ЦОИДУЕМ	Брой проекти с дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи	0	20	100
1.7. Провеждане на информационни кампании за привличане на завършили средно или висше образование младежи от уязвими етнически общности като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от училище	Младежки организации; Училищни настоятелства; Ученически съвети; Студентски организации; НПО	Ежегодно през учебната година	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ;	ЦОИДУЕМ	Брой изпълнени проекти	0	20	80

	1.8. Провеждане на национални конференции за разпространение на добри практики в областта на изпълнението на целите на Стратегията	МОН; РИО; НПО	2016-2020	По 4 хил. лв. годишно	Бюджет на МОН; Делегирани бюджети на детски градини и училища; Културни институции; НПО	Брой проведени конференции	0	2	6
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците от етническите малцинства	2.1. Назначаване на „помощник на учителя“ и на „помощник-възпитатели“, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца и ученици от етническите малцинства	директори на училища и директори на детски градини	ежегодно	Според потребностите на ДГ и училищата	Делегирани бюджети на ДГ и училища	Брой назначени по учебни години	0	10	20
	2.2. Изготвяне на анализ за образователни потребности от десегрегация в национален мащаб	МОН	До края на 2016 г.	До 40 хил. лв	МОН	Разработен анализ	0	1	1
	2.3. Планиране и реализиране на общинско равнище на поетапен процес на десегрегация и за преодоляване на вторичната сегрегация	Общини; Детски градини; Училища; НПО	До края на 2020 г.	Според потребностите на съответната община	Общини; НПО; други източници	Брой реализирани планове	0	10	20
	2.4. Подкрепа за деца и ученици от етническите малцинства за изравняване на стартовите им позиции при постъпване в образователната система	МОН и РИО; Общини, детски градини; училища	2015-2020 г. по национални и програми; ОП НОИР – съгласно срока на	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕ М и ОП НОИР; финансирани по	ЦОИДУЕМ; ОП НОИР; Делегирани бюджети на ДГ и училища	Брой подкрепени деца и ученици	0	1500	3500

			съответната операция	делегиран и бюджети					
	2.5. Подпомагане на училища, единствени в населеното място, които нямат статут на средищни и/или защитени	МОН и РИО; училища; НПО	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ОП НОИР; ЦОИДУЕМ; програмно финансирание; общинско финансирание	МОН; ЦОИДУЕМ; ОП НОИР; общини	Брой подпомогнати училища	0	80	180
	2.6. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици, за които българския език не е майчин.	МОН; РИО; Общини; ДГ; училища	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ; ОП НОИР; програмно финансирание	МОН; ЦОИДУЕМ; ОП НОИР	Брой подпомогнати деца и ученици	0	2000	5000

	2.7. Разработване на професионален профил на учител за езикова подкрепа ¹ в часовете за допълнително обучение и подкрепа	МОН	2016 г.	Не са необходими финансови средства	-	Разработен профил на учител за езикова подкрепа	0	1	1
	2.8. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за специализирано преподаване на български език на деца, за които той не е майчин	МОН	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ; ОП НОИР; програмно финансирани	МОН; ЦОИДУЕМ; ОП НОИР	Брой подпомогнати педагогически специалисти	4400	6000	9000

¹ **Професионалният профил на този учител е различен от профила на Помощника на учителя** - той е с педагогическа правоспособност (предучилищна и началноучилищна педагогика), с познания върху езика и културата на децата от етническите малцинства за да: подпомага учениците да усвоят урока по български език (при нужда и по други дисциплини) и в сътрудничество със съответните учители; да работи в сътрудничество с учителя по български език (при нужда и по други дисциплини), както и с класния ръководител, с цел съвместно обсъждане и изготвяне на съвместни насоки за работа с всяко нуждаещо се дете; планира съвместно с другите учители, подготвя и провежда учебни сесии за отделни деца или за групи от деца, съобразно потребностите; оценява текущо езиковите постижения и дефицити на децата във връзка с българския език и оказва помощ при запълването им; подпомага връзката между семейството и училището във връзка с усвояването учебно съдържание; подготвя информация за посещения на експерти и оценители; участва в изготвянето на проекти за финансиране, както и всички други релевантни дейности.

2.9. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи	Училища Общини; НПО	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ; ОП НОИР; програмно финансиране	МОН; ЦОИДУЕМ; ОП НОИР	Брой обхванати ученици (по учебни години)	0	100	300
2.10. Осъществяване на извънкласни и извънучилищни дейности със съдържателни елементи на интеркултурното образование	Образователни институции; Общини	Ежегодно	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ	Бюджет на ЦОИДУЕМ	Брой дейности	150	200	350
2.11. Изграждане и функциониране на система за ранно предупреждение относно отпадането от училище и преждевременното напускане на училище	МОН; РИО; Училища; Детски градини	До 2020 г.	1 млн. лв - по проект, финансиран по ОП НОИР	Бюджет на ОП НОИР	Изградена и функционираща информационна система	0	0	1
2.12. Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище	МОН; РИО; Училища	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ и ОП НОИР; Национални програми	Бюджет на МОН; ЦОИДУЕМ; ОП НОИР	Брой ученици, с които е проведена допълнителна работа	0	1000	3000

	2.13. Подкрепа на ученици от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието в гимназиален етап	РИО; училища; културни институции; НПО	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ и ОП НОИР	ЦОИДУЕМ; ОП НОИР	Брой подкрепени ученици	0	300	600
	2.14. Специализирана работа за информиране и мотивиране на ученици от уязвими етнически групи в гимназиална степен за продължаване на образование във висшите училища	РИО; училища; културни институции; НПО	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ и ОП НОИР	ЦОИДУЕМ; ОП НОИР	Брой подкрепени ученици	0	300	800
3. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската	3.1. Разработване на държавен образователен стандарт (ДОС) за гражданско, интеркултурно и здравно образование	МОН	2015-2016 г.	Не е необходимо финансиране	-	Разработен ДОС	0	1	1
	3.2. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развиване на общите и специфичните традиции по места	Детски градини; Училища; Образователни институции; НПО	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ и ОП НОИР	ЦОИДУЕМ; ОП НОИР	Брой подкрепени проекти	0	150	300

образователна система	3.3. Включване на културните традиции на различните етнически групи в проблематиката на интеркултурното образование в образователните институции	Детски градини; Училища; Образователни институции; НПО	2015-2020 г.	Не е необходимо финансиране	-	Дял на включилите се образователни институции	0%	5%	20%
	3.4. Обогаляване на учебното съдържание с елементи от историята и културата на етническите малцинства с акцент върху културните им постижения и принос към общонационалната култура и развитието на обществото	МОН	2015-2020 г. След приемане на новия образователен закон и новите учебни програми	Не е необходимо финансиране	-	Дял на учебните предмети от ЗП	0%	20%	40%
	3.5. Създаване на възможности за взаимно опознаване на културите на етническите общности	Образователни и културни институции по места	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ; Делегираните бюджети на ДГ и училища; читалища;	ЦОИДУЕМ; ДГ и училища	Брой на деца и ученици, обхванати във различни форми за взаимно опознаване на етническите общности	0	300	1000
	3.6. Създаване на условия за разработване на учебни помагала с интеркултурна насоченост за предучилищно възпитание и подготовка	МОН; Авторски колективи	2015-2020 г.	Не са необходими финансови средства	-	Обявена конкурсна процедура	0	1	1

3.7. Разработване на механизъм за включване на компонент „интеркултурна компетентност“ при определяне на диференцираното заплащане на педагогическите специалисти	МОН (работна група)	2015-2020 г.	Не са необходими финансови средства	-	Разработен механизъм	0	1	1
3.8. Насърчаване кандидатстването за работа в училища и детски градини на учители с висше педагогическо образование, принадлежащи към по-слабо представени в професията етнически групи (съгласно Закона за защита от дискриминация)	Директори на детски градини и училища; МОН (работна група)	2015-2020 г.	Не са необходими финансови средства	-	Разработена типова обява	0	1	1
3.9. Разработване и прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за прилагане на успешни подходи за работа в мултикултурна образователна среда	МОН РИО; Общини; ДГ и училища; НПО	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ОП НОИР; ЦОИДУЕМ; Програмно финансиране; Делегираните бюджети на ДГ и училища;	МОН; ЦОИДУЕМ; ОП НОИР; ДГ и училища	Брой на образователните институции, прилагачи механизми за стимулиране на педагогическите специалисти	0	100	300

	3.10. Включване в учебните планове и програми на висши училища, подготвящи педагогически специалисти, придобиване на компетентности за ефективна работа в мултикултурна и мултилингвална образователна среда	ВУ	2015-2020 г.	Бюджета на висшите училища, подготвящи педагогически специалисти	Висши училища	Изготвени учебни планове	0	1	1
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства	4.1. Включване в годишния план за дейността на училището на традиционен празничен календар с изяви на ученици от различните етнически групи	МОН, Общини, училища	2015-2020 г.	Не е необходимо финансиране	-	Дял на училищата с приет и изпълняван празничен календар	0%	10%	30%
	4.2. Актуализиране на нормативната уредба, свързана с изучаването на майчин език по отношение на намаляване на долния праг за сформирани на група за изучаване на майчин език.	МОН (работна група)	2017 г. След приемане на новия образователен закон	Бюджет на МОН	-	Актуализирана нормативна уредба, свързана с изучаването на майчин език	0	1	1
	4.3. Разработване и утвърждаване на учебни програми по майчин език	МОН	2015-2020 г. (след приемане на новия образователен закон)	Бюджет на МОН	-	Внесено предложение	0	2	4
	4.4. Разработване и утвърждаване на учебни помагала по майчин език, съобразени с новите учебни програми	Авторски колективи; МОН	2015-2020 г. (след приема-не на новия образователен закон)	Не е необходимо финансиране	-	Внесено предложение	0	2	4

4.5. Разработване и одобряване на учебни помагала за развиване културната идентичност на децата от етнически малцинства в предучилищното възпитание и подготовка	Авторски колективи; МОН	2015-2020 г. След приемането на новия образователен закон и новите учебни програми	Не е необходимо финансиране	-	Брой разработени и утвърдени учебни помагала	0	1	1
4.6. Разкриване на експертна длъжност по изучаване на майчин език в МОН	МОН	2016-2020 г.	След утвърждаване на щатна длъжност в Устройствения правилник на МОН	МОН	Разкрита щатна длъжност за експерт по майчин език	0	1	1
4.7. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства в образователно-възпитателния процес, включително в часовете по СИП и ЗИП	Детски градини; училища; образователни и културни институции; НПО	2015-2020 г.	По проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ и ОП НОИР	ЦОИДУЕМ; ОП НОИР;	Брой обявени процедури от ЦОИДУЕМ и по ОП НОИР	0	2	4